

Activitats del Servei de Política Lingüística (SPL) d'Andorra. — Any 2001: 1) Campanya de difusió de la Llei d'ordenació de l'ús de la llengua oficial. «Tothom té dret a ser atès i correspost en català», que és l'inici de l'article 3, va ser l'eslògan triat per difondre el contingut de la Llei, i especialment l'obligació de saber atendre el públic en català, continguda en la disposició transitòria segona, que va entrar en vigor el gener del 2002. **2) Desplegament de la Llei d'ordenació de l'ús de la llengua oficial.** Totes les actuacions del Servei van girar a l'entorn de la difusió de la Llei i de les gestions perquè sigui aplicable amb el consens general de la societat andorrana. **3) Tramesa d'informació sobre la Llei als establiments de farmàcia.** El Servei ha enviat informació sobre els punts més destacats de la Llei (carta i fullets) a 50 establiments de farmàcia i a les direccions de Personal dels grans magatzems. **4) 2n Congrés europeu sobre planificació lingüística.** Des del mes de gener tot l'equip del Servei va estar organitzant el debat durant tres dies de 250 especialistes d'arreu d'Europa, amb representació d'altres països de fora del continent, en què es van debatre estratègies de política

i planificació lingüística locals, regionals, nacionals i multinacionals i s'hi van exposar exemples concrets de diversos àmbits. Els actes van tenir lloc al Centre de Congressos i Exposicions d'Andorra la Vella els dies 14, 15 i 16 de novembre del 2001. El Segon Congrés Europeu de Planificació Lingüística va ser fruit de la cooperació entre els Governos d'Andorra, de la Generalitat de Catalunya i de les Illes Balears. Anteriorment l'Institut de Sociolingüística Catalana en solitari havia organitzat una primera edició del Congrés a Barcelona el 1995. L'objectiu del Congrés era reunir experts sobre planificació lingüística de diversos països per donar a conèixer i debatre les noves situacions lingüístiques que la societat ha d'afrontar davant dels importants canvis polítics, econòmics i tecnològics del nou mil·lenni. Els temes tractats van cobrir diversos camps: el marc legal, la promoció dels usos, la codificació lingüística, l'educació, les polítiques d'integració, l'àmbit judicial, els mitjans de comunicació, les indústries culturals, les noves tecnologies, etc. També es va voler facilitar l'intercanvi d'informació entre especialistes i fomentar el debat i la reflexió a l'entorn de la planificació lingüística. Les llengües de treball van ser el català, el francès, l'anglès i el castellà. Hi va haver uns 250 participants. El Congrés va aplegar 250 tècnics en política lingüística i planificació lingüística procedents de tot Europa: Andorra, França, Alemanya, Bèlgica, el País de Gal·les, Irlanda del Nord, Lituània, Suècia, Bèlgica, Txèquia, Catalunya, les Illes Balears, el País Valencià, Gal·làcia, Euskadi, etc. Hi van assistir també especialistes de territoris que hi tenen algun lligam cultural, geogràfic o polític, com ara el Quebec o Algèria. Pel que fa al món acadèmic, hi van assistir també diversos especialistes en sociolingüística de l'àmbit internacional i català. Entre aquestes autoritats destaquen: Isidor Marí, Albert Bastardas, Björn H. Jernudd, François Grin, Vesna Črnic-Grotic, Xabier Aizpurua, Colin Williams, Pierre Bouchard, Maria-José Azurmendi, Albert Branchadell i Miquel Àngel Pradilla. **5) Diccionari de la neu i les allaus.** Durant el 2001 es van acabar les feines d'elaboració i correcció del Diccionari i el Ministeri de Turisme i Cultura va signar amb el Termcat el conveni per a l'edició. El dia 15 de novembre es va fer l'acte de presentació dins el marc del 2n Congrés europeu sobre planificació lingüística. El *Diccionari* de la neu recull gairebé 2.300 termes relatius a la nivologia, la geomorfologia, els esports de neu, l'alpinisme, la medicina esportiva, els salvaments, les infraestructures i els equipaments. **6). Informatització del Diccionari català-valencià-balear.** El Diccionari català-valencià-balear constitueix una obra d'un valor documental extraordinari per al coneixement de la llengua en totes les seves varietats dialectals, perquè és una de les obres generals que conté més termes propis de la varietat nord-occidental del català, i dins d'aquesta inclou molts termes propis del Principat d'Andorra. Per això el Ministeri de Turisme i Cultura va signar un conveni amb l'Institut d'Estudis Catalans per fer possible, amb altres governs i institucions, la versió informàtica d'aquesta obra.

Aquest projecte s'ha dut a terme en compliment de l'article 35.1.b de la Llei d'ordenació de l'ús de la llengua oficial, que estableix que «el Govern i els altres poders públics han d'afavorir acords i convenis de col·laboració amb les universitats i altres organismes estrangers a fi de garantir un desenvolupament òptim global de la llengua oficial». **7) Ajuts a la investigació.** Per primera vegada, atesa la manca d'investigació lingüística sobre Andorra, el Departament de Cultura va oferir una ajuda a la proposta d'estudi que es considerés més atractiva d'acord amb les bases que es van fer públiques amb l'edicta corresponent. El guanyador va ser Ernest Querol Puig, de la Universitat Oberta de Catalunya, amb la proposta *Usos i representacions socials del català a Andorra. Delimitació de les variables que afavoreixen l'ús del català a Andorra*, un estudi que es va fer efectiu durant el 2002. **Any 2002 1) Creació de la pàgina web del Servei** (<http://catala.andorra.ad>). Es tracta d'una nova eina oferta pel SPL per facilitar determinats serveis mecanitzables: informació sobre cursos, informació dels serveis oferts pel SPL, bústia per a consultes, models de documents, formulari de queixes, informació

sobre premis, beques i ajuts a la investigació lingüística, etc. L'objectiu darrer de la web és oferir recursos i informació sobre la llengua catalana a Andorra. Concretament, sobre:

a) El marc legal i la situació sociolingüística.

b) Eines per millorar el coneixement lingüístic: models de documents, fitxes amb explicacions sobre gramàtica i convencions gràfiques, informació sobre cursos, informació dels serveis oferts pel SPL, bústia per a consultes, etc.

c) Accés als recursos sobre llengua que hi ha a Internet a través del *Calaix d'enllaços*.

d) Informació sobre premis, beques i ajuts a la investigació lingüística.

La web s'adreça sobretot (per bé que és oberta a tothom) a la societat andorrana, especialment al sector socioeconòmic: assegurances, banca, immobiliària, turisme, etc. També pot servir als funcionaris del Govern, així com a la resta de l'administració pública: comuns, empreses parapúbliques, etc. **2) Vocabulari de bars i restaurants.** El sector de la restauració sofreix un procés de castellanització creixent, que és producte de l'origen no catalanoparlant de la majoria dels professionals que hi treballen, d'una banda, i del poc èmfasi que posen alguns propietaris en l'exigència d'un esforç d'aprenentatge de la llengua oficial, de l'altra. Per això, enguany el Servei de Política Lingüística ha destinat diverses actuacions a aquest sector, que es considera especialment representatiu de la realitat andorrana. Cal tenir en compte que l'article 17 de la Llei d'ordenació de l'ús de la llengua oficial estableix expressament l'obligació de redactar els menús i les cartes en català, llengua oficial d'Andorra. Aquesta és, doncs, la base legal que dona suport al vocabulari que el Servei ha elaborat i publicat el 2002. El Vocabulari té 3.000 entrades i conté noms de plats, tapes, begudes, postres, ingredients i maneres de cuinar. Totes les entrades catalanes van seguides per les equivalències en castellà, francès i anglès. El darrer capítol, dedicat a les expressions, les activitats i les feines, també està traduït al rus. **3) Publicació del llibre *Coneixements i usos lingüístics de la població escolar d'Andorra*.** L'any 2001 el Servei es va posar a disposició del Centre de la Cultura Catalana per a assessorar en els qüestionaris i el tractament de les dades que s'obtinguessin en l'estudi que aquesta entitat va impulsar amb una dotació de la UNESCO.

Els resultats d'aquest estudi quantitatiu fet als alumnes de tots els sistemes educatius d'edats compreses entre els 8 i els 16 anys constitueixen un complement a la informació de caràcter sociolingüístic que el Servei s'ha proposat de recollir, difondre i actualitzar amb vista a programar actuacions efectives basades en la realitat. **4) Ajuts a la investigació.** Tramitació de l'ajut a la investigació lingüística del Ministeri de Cultura de l'any 2002, que s'ha atorgat al projecte de Josep Manel Ballarín *La interrelació entre la identitat cultural de la població andorrana i els seus usos lingüístics*. Es va adjudicar el mes de novembre, i ja s'han començat a fer les primeres proves pilot. **5) Participació en nous projectes:** Terminologia notarial (novembre 2002); Fires i congressos (2003); Recursos humans (2003). **6) Exposició «Lúdic».** Del 12 al 24 de març vam fer l'exposició de jocs *Lúdic, mostra interactiva de jocs en català* en col·laboració amb el Consorci per a la Normalització Lingüística de Catalunya. L'exposició va rebre la visita de 1.152 persones. *Lúdic* constitueix un recull de tota classe de jocs infantils participatius amb intenció didàctica, des dels més tradicionals fins als últims llançaments en suport electrònic i CD-ROM. El denominador comú és que tots, que sumen més de 260, són en llengua catalana: la finalitat de la mostra és que els nens i nenes andorrans coneguin aquests productes existents en l'idioma del país, els quals de vegades són difícils de trobar o queden eclipsats per les versions en altres llengües. **7) Distribució del CD *Atles musical. Una llengua de convit*.** A l'abril, coincidint amb la Festa de Sant Jordi, es va fer la distribució del disc compacte *Atles musical. Una llengua de convit*, que es va editar gràcies a la col·laboració entre el Govern d'Andorra, la Generalitat de Catalunya, el Govern de les Illes Balears i el Govern d'Aragó. Es tracta d'un doble CD amb 35 peces que arreplega cançons i intèrprets de tots

els territoris de parla catalana, entre les quals hi ha dos temes d'Andorra: *Perquè així ho hem volgut*, interpretat per Quèstia, i *Desperta't home*, interpretat per Xavier Dallerès. **8) Campanya de bars i restaurants.** Per al sector dels bars i els restaurants s'han elaborat 700 cartells de plats combinats i 700 cartells d'entrepans amb els noms en català i un espai per posar-hi el preu, juntament amb 700 carpetes amb làmines dels plats i els entrepans i un petit vocabulari a l'interior, i cartells petits per a les taules. **9) Campanya de fruites i verdures.** Amb la finalitat d'oferir una eina a aquest sector, el Servei ha elaborat 1.000 pòsters de quatre models diferents (en total 4.000 pòsters) amb el nom de les fruites i verdures en català amb l'objectiu de divulgar aquesta terminologia en els comerços. **10) Catàleg de jocs i joguines en català *Tria i juga*.** L' SPL ha fet aquest any una nova edició actualitzada del catàleg de jocs i joguines «Tria i juga», amb totes les novetats que es poden trobar en català, des del joc de cartes tradicional fins als joc en CD i DVD, passant pels clàssics jocs de taula i un ampli ventall de jocs a Internet. La franja d'edat dels nens i nenes a qui van destinats els jocs i joguines del catàleg és de 2 a 15 anys. [N. del C.R.]